

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

HOLDno-2024-78

Elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys

Toimija	Kala-litti Oy
Y-tunnus	3086332-5
Toimipaikka	Rautatienkatu 19, 47400 Kausala

Päätöspöytäkirjat

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden ympäristöterveysjohtaja Silja Mäkelä on todennut Kala-litti Oy:n eläinperäisiä tuotteita ennen vähittäismyyntiä käsittelevään, hyväksytyyn elintarvikehuoneistoon 12.12.2025 tekemässään tarkastuksessa, että elintarvikehuoneistossa on epäkohtia omavalvontasuunnitelman tarkastettavuudessa, tilojen ja rakenteiden puhtaudessa ja järjestyksessä, pintojen, kalusteiden, laitteiden ja työvälineiden puhtaudessa, eri hygieniatason toimintojen erottamisessa, vesipisteiden ja vettä käyttävien laitteiden hygieniassa, pakollisissa elintarviketiedoissa, elintarvikkeiden vastaanottamisessa, elintarvikkeiden lähettämässä ja kuljetusolosuhteissa, eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyydessä, näytteenotossa ja omavalvontatutkimuksissa sekä Listeria-omavalvonnassa. Tarkastuksesta on laadittu tarkastuskertomus (Vati tapahtumatunnus 1911829).

Toimijalle annettiin kehoitus korjata epäkohdat ja asetettiin määräaika niiden korjaamiseen 15.2.2026 mennessä. Toimija pyysi lisää aikaa 6.3.2026 saakka ja se hänelle myönnettiin. Toimija ei toimittanut pyydettyjä asiakirjoja ja dokumentteja määräaikaan mennessä.

Toimijan tuli toimittaa valvojalle viimeisin versio huoneiston omavalvontasuunnitelmasta liitteinen, valokuvat puhdistetuista savustusvaunuista ja vakuumikoneesta sekä puhdistetuista käsienpesupisteistä, laitoksen päivitetty materiaalivirrat pohjapiirustukseen merkittynä, rahtisiivutetun kalan korjatut pakkausmerkinnät, pintapuhtausnäytteiden tulokset vähintään viidestä näytteenottopisteestä sekä tutkimustodistus neljän, tuotantoympäristöstä likaiselta pinnalta otetun näytteen Listeria monocytogenes - tutkimuksesta. Omavalvontasuunnitelmaa tuli erityisesti päivittää puhtaanapitosuunnitelman, elintarvikkeiden vastaanottamisen ja lähettämisen sekä eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyyden osalta.

Koska toimija Kala-litti Oy ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin havaittujen elintarviketurvallisuutta vaarantavien epäkohtien korjaamiseksi, on tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys epäkohtien korjaamisesta. Listeria-omavalvonnan näytteenoton osalta ympäristöterveysjohtaja on antanut toimijalle elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen 30.1.2024 § 5 noudattaa omavalvontasuunnitelmassaan olevaa näytteenottosuunnitelmaa tuotantoympäristön pinnoilta otettavien Listeria monocytogenes - tutkimusten osalta. Koska toimija ei ole noudattanut aiemmin annettua päätöstä, asian käsittely on siirretty Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnalle uhkasakon asettamista varten.

Perustelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625) virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista (Valvonta-asetus) 138 artiklan mukaan, jos todetaan, että säännöksiä ei ole noudatettu, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimet, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan selvittää, mistä säännösten noudattamatta jättäminen johtuu ja mikä on sen laajuus sekä mikä on toimijan vastuu sekä asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kyseinen toimija korjaa tällaisen noudattamatta jättämisen ja estää sen jatkossa.

Elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia.

Oma-valvonta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 (yleinen elintarvikehygieniasetus) Luvun I artiklan 5 kohdan 1 mukaan elintarvikealan toimijoiden on laadittava ja toteutettava HACCP-periaatteisiin perustuva pysyvä menettely tai niihin perustuvat pysyvät menettelyt sekä pidettävä yllä sitä tai niitä. Artiklassa säädetään, että kun tuotetta, prosessia tai mitä tahansa vaihetta muutetaan, elintarvikealan toimijoiden on tarkistettava menettely ja tehtävä siihen tarvittavat muutokset. Artiklan kohdan 4 mukaan elintarvikealan toimijoiden on 1) osoitettava noudattavansa 1 kohtaa toimivaltaiselle viranomaiselle tavalla, jota kyseinen viranomainen edellyttää ottaen huomioon elintarvikeyrityksen luonne ja koko, 2) varmistettava, että kaikki asiakirjat, joissa kuvataan tämän artiklan mukaisesti kehitettyjä menettelyjä, ovat aina ajan tasalla ja 3) säilytettävä muita asiakirjoja ja merkintöjä tarkoituksenmukainen aika.

Elintarvikelain 15 §:n mukaan elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijalla on oltava järjestelmä, jonka avulla toimija tunnistaa ja hallitsee toimintaansa liittyvät vaarat ja varmistaa, että toiminta täyttää elintarvikesäännöksissä asetetut vaatimukset. Toimijan on kirjattava oma-valvonnan tulokset riittävällä tarkkuudella.

Toimija oma-valvontasuunnitelma ei ole ollut tarkastuksella 12.12.2025 tarkastettavissa, koska toimija ei ole pystynyt avaamaan ko tiedostoa. Lisäksi tarkastuksella on todettu, että toimijan oma-valvontasuunnitelma ei kaikilta osin ole riittävän kattava eikä se vastaa huoneiston toimintatapoja. Oma-valvontasuunnitelmaa tulee päivittää puhtaanapitosuunnitelman, elintarvikkeiden vastaanottamisen ja lähettämisen sekä eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyyden osalta.

Puhtaanapito

Yleisen elintarvikehygieniasetuksen I luvun 1 artiklan 1 b kohdan mukaan elintarvikkeiden turvallisuus on varmistettava koko elintarvikeketjussa alkutuotannosta lähtien. Yleisen elintarvikehygieniasetuksen liitteen II luvussa I säädetään elintarvikehuoneistoihin sovellettavista yleistä vaatimuksista. Kohdassa 1 säädetään, että elintarvikehuoneistot on pidettävä puhtaina ja kunnossa. Kohdassa 2 säädetään, että elintarvikehuoneistojen on oltava suunnittelultaan, rakennustavaltaan, sijainniltaan ja kooltaan sellaiset, että ne voidaan asianmukaisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

huoltaa, puhdistaa ja/tai desinfioida, niissä voidaan ehkäistä tai vähentää ilman kautta tulevaa saastumista ja niissä on riittävät työtilat kaikkien toimien suorittamiseksi hygieenisesti. Elintarvikehuoneistoissa tulee voida torjua likaantumisen, elintarvikkeiden joutuminen kosketuksiin myrkyllisten materiaalien kanssa, hiukkasten variseminen elintarvikkeisiin ja kosteuden tiivistyminen ja haitallisen homeen muodostuminen pinnoille. Elintarvikehuoneiston tilojen tulee mahdollistaa hyvän elintarvikehygieniakäytännön noudattaminen, myös saastumiselta suojaaminen ja erityisesti tuhoeläinten torjunta.

Yleisen elintarvikehygieniasetuksen liitteen II V luvun kohdassa 1 a säädetään, että kaikki elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat esineet, välineet ja laitteet on puhdistettava tehokkaasti ja tarvittaessa desinfioitava. Puhdistus ja desinfiointi on suoritettava riittävän usein saastumisriskin välttämiseksi.

Hyväksytyyn elintarvikehuoneiston tilojen ja rakenteiden puhtaanapidossa on ollut usein puutteita. Tarkastuksilla 28.3. ja 4.7.2025 on todettu puutteita puhtaanapidossa. Tarkastuksista on laadittu tarkastuskertomukset (tapahtumatunnukset 1845474 ja 1867291). Tarkastuksella 12.12.2025 (tapahtumatunnus 1911829) todettiin, että puhtaanapidossa ei noudateta omavalvontasuunnitelmaa eikä tiloja ja laitteita puhdisteta heti elintarvikkeiden käsittelyn päättyessä. Myös laitteiden, savustusvaunun ja vakuumikoneen, sekä käsienpesupisteiden puhtaanapidossa havaittiin puutteita.

Jäjitettävyyys

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 18 artiklassa säädetään elintarvikkeiden jäljitettävyydestä. Kohdan 1 mukaan kaikissa tuotanto-, jalostus-, ja jakeluvaiheissa on huolehdittava siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet, rehut, elintarviketuotantoon käytettävät eläimet ja muut mahdolliset aineet, joiden voidaan olettaa tulevan lisäyksi elintarvikkeeseen tai rehuun. 18 artiklan mukaan elintarvikealan toimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen. Elintarvikealan toimijoilla on oltava käytössä sellaiset järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat tunnistaa ne yritykset, joille niiden tuotteita on toimitettu. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EY) N:o 931/2011 3 artiklassa säädetään tiedoista, joiden tulee seurata eläinperäisten elintarvikkeiden lähetyksiä.

Tarkastuksella 12.12.2025 toimija ei pystynyt esittämään valvojalle saapuviin ja lähetettäviin elintarvike-eriin liittyviä asiakirjoja. Sekä saapuvien että lähetettävien erien osalta kaikkia eriä ei aina seuraa kaupallinen asiakirja.

Materiaalivirrat

Elintarvikealan toimijan, jonka harjoittamalta elintarviketoiminnalta eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 4 artiklan 2 kohdan mukaan edellytetään elintarvikehuoneiston hyväksymistä, on poiketen siitä, mitä 10 §:ssä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

säädetään, haettava toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta elintarvikehuoneiston hyväksymistä ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen elintarvikehygieniasta 5 §:ssä säädetään elintarvikehuoneiston hyväksymishakemuksesta. Sen perusteella hakemukseen on liitettävä pohjapiirros, josta on käytävä ilmi mm. raaka-aineiden, valmistusaineiden, valmiiden elintarvikkeiden, pakkaustarvikkeiden, sivutuotteiden ja jätteiden kuljetusreitit. Yleisen elintarvikehygieniasetuksen (N:o 852/2004) II luvun 6 artiklan 2 kohdan mukaan elintarvikealan toimijoiden on myös varmistettava, että toimivaltaisella viranomaisella on aina ajantasaiset tiedot laitoksista, muun muassa ilmoittamalla, jos toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia tai jos jokin olemassa oleva laitos suljetaan.

Toiminta elintarvikehuoneistossa ei vastaa hyväksymishakemuksen liitteessä esitettyjä henkilökunnan ja materiaalien kulkureittejä. Toimijalle on 4.7.2025 tarkastuksella annettu kehoitus toimittaa 31.8. 2025 mennessä selvitys huoneiston materiaalivirroista, jotka eivät noudata hyväksymishakemuksen liitteissä esitettyjä materiaalivirtoja. Toimija ei ole noudattanut kehotusta. Tarkastuksella 12.12.2025 on käyty keskustelu siitä, millä edellytyksillä muutokset kulkureiteissä voidaan hyväksyä. Toimijalle on annettu kehoitus toimittaa valvojalle laitoksen päivitetty materiaalivirrat piirrettynä pohjapiirustukseen sekä henkilökunnan kulkureittien että tuotevirtojen osalta. Lisäksi toimijan tuli kuvata omavalvontasuunnitelmaan, miten hygienia säilytetään (ajallinen erottaminen ja puhtaanapito) kun korkean hygienian siivuhuoneesta kuljetaan myymälän puolelle ja kalaa jäähdytetään ns. "likaisella puolella". Toimija ei ole noudattanut annettua kehotusta määräajassa.

Kuuleminen

Ennen asian ratkaisemista toimijalla on hallintolain mukaisesti ollut tilaisuus lausua mielipiteensä käsiteltävänä olevasta asiasta sekä antaa selvitys sellaisista vaatimuksista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Toimijaa on kuultu kirjallisesti 18.3.2026 päivätyllä kuulemiskirjeellä, jonka hän on 27.3.2026 kuitannut ottaneensa vastaan. Vastineenaan kuulemiseen toimija toimitti 14.4.2026 päivätyt omavalvontasuunnitelman hyväksytyt elintarvikehuoneiston osalta.

Toimijan lähettämä omavalvontasuunnitelma on tarkastettu 21.4.2026 sen toteamiseksi onko siihen tehty vaadittavat päivitykset. Tarkastuksesta on laadittu tarkastuskertomus, tapahtumatunnus 2045500. Tarkastuksen perusteella toimija ei ole antanut riittävää vastausta kuulemiseen. Pakkausmerkintöjen osalta tarkastuksella 12.12.2025 annettu kehoitus niiden korjaamiseen on todettu aiheettomaksi eikä pakkokeinomenettely jatku niiden osalta.

Lausunnot

Asiassa ei ole pyydetty lausuntoja.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Tarkastuskertomus 14.12.2025, tapahtumatunnus 1911829

Tarkastuskertomus 23.4.2026, tapahtumatunnus 2045500

Kuulemiskirje, päivätty 18.3.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Toimijan vastine 14.4.2026 liitteinen

Toimijalle tiedoksi

Määräyksen noudattamista tullaan valvoimaan ylimääräisillä, maksullisilla seurantatarkastuksilla sekä säännöllisen valvonnan tarkastuksilla. Mikäli toimija ei noudata määräystä ja ryhdy korjaaviin toimenpiteisiin määräaikojen puitteissa, määräystä voidaan tarvittaessa tehostaa uhkasakolla.

Lisätietojen antaja

Ympäristöterveysjohtaja Silja Mäkelä, p. 044 480 1170, silja.makela@hollola.fi

Päätöksen peruste

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625) virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista 138 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002

elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä, 18 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarvikehygieniasta (EY) N:o 852/2004, I luku 1, 5 ja 6 artikla, liite II luku VIII

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä, 4 artikla

Elintarvikelaki (297/2021) 11 §, 15 §, 27 §, 55 §, 75 §, 78 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021, 5 §

Komission täytäntöönpanoasetus (EY) N:o 931/2011 eläinperäisille elintarvikkeille asetetuista jäljitettävyyksivaatimuksista, 3 artikla

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 36 §

Hollolan kunnan hallintosääntö 1.6.2025, liite 3, toimivallan kohdennus - ympäristöterveyslautakunta

Päätös

Elintarvikelain 55 §:n mukaisesti määrään hyväksytyn, eläinperäisiä elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsittelevän huoneiston osalta toimijan Kala-litti Oy:n

1. Päivittämään omavalvontasuunnitelmaa elintarvikkeiden vastaanottamisen, elintarvikkeiden lähettämisen ja eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyyden osalta. Päivityksen tulee olla riittävä takaamaan tuotteiden hyvän jäljitettävyyden ja toimijan tulee pystyä toimimaan sen mukaisesti. Päivitetty omavalvontasuunnitelma tulee toimittaa valvojalle 29.5.2026 mennessä.
2. Puhdistamaan elintarvikehuoneiston tilat, laitteet ja välineet perusteellisesti. Toimijan tulee lähettää valvojalle valokuva puhdistetuista savustusvaunuista ja vakuumikoneesta sekä puhdistetuista käsienpesupisteistä 29.5.2026 mennessä. Toimijan tulee huolehtia toiminnassaan jatkuvasti tilojen, laitteiden ja välineiden riittävästä puhtaanapidosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

3. Toimittamaan valvojalle laitoksen päivitetty materiaalivirrat piirrettynä pohjapiirustukseen sekä henkilökunnan kulkureittien että tuotevirtojen osalta. Lisäksi toimijan tulee kuvata omavalvontasuunnitelmaan ajallinen erottaminen huoneistossa. Asiakirjat tulee toimittaa valvojalle 29.5.2026 mennessä Tätä päätöstä tulee noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tiedoksi

Asianosaiset: Kala-litti Oy

Allekirjoitus

Ympäristöterveysjohtaja Silja Mäkelä

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Päätös on viety nähtäväksi www.hollola.fi 28.4.2026.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§ 14

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Hollolan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiannosta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hollolan kunta.

Hollolan kunta / Kirjaamo
Postiosoite: PL 66, 15871 Hollola
Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, 15870 Hollola
Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi
Puhelinnumero: 044 780 1427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa, joka on osoitettava Hollolan kunnalle, on ilmoitettava:

- päätös, johon vaaditaan oikaisua
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut asian hoitamiseksi tarvittavat yhteystiedot.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) oikaisuvaatimusohjeineen
- selvitys siitä, milloin oikaisuvaatimuksetekijä on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisesta.
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: PL 66, 15871 HOLLOLA

Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, Hollola

Sähköposti: kirjaamo@hollola.fi

Puhelinnumero: 044 780 1427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00